

5.Sınıf Sosyal Bilgiler Konu Özetleri

2.Ünite : Kültür ve Miras
Konu : Çevremizdeki Güzellikler

Doğada insan eli değmeden oluşan, gezilip görülebilecek eşsiz güzellikteki yerler ve unsurlar doğal varlık olarak nitelendirilir. Yurdumuz doğal varlıklar bakımından oldukça zengindir. Doğal varlıklar kendiliğinden oluşur, insanlar tarafından bu varlıklar sonradan keşfedilir.

Manyas Kuş Cenneti Milli Parkı, Balıkesir ilinde yer alan doğal bir varlıktır. Hemen her mevsim kuşların beslenmesine, barınmasına ve kuluçkaya yatmasına uygun bir iklimi olan Manyas Kuş Cenneti Milli Parkı sayısız kuşa ev sahipliği yapmaktadır.

Uzungöl, Trabzon ilinin Çaykara ilçesine bağlı eşsiz güzellikte bir beldedir. Bol yağış alması ve ılıman bir iklime sahip olması nedeniyle yılın her mevsiminde yeşildir. Heyelan sonucunda yamaçlardan düşen kayaların derenin önünü kapatmasıyla oluşan göl, Uzungöl olarak bilinir.

Peri Bacaları, Nevşehir ilinde yer alan doğal bir varlıktır. Yağmur ve sel sularının volkanik araziye şekillendirmesiyle oluşmuş-tur. Peri Bacaları, her yıl yurt içinden ve yurt dışından sayısız turistin ilgi odağı olmakta ve ekonomiye katkı sağlamaktadır.

Safranbolu Evleri, Karabük ilinde yer alan tarihi bir mekandır. 18. yüzyıldan itibaren yapılmaya başlanan evlerin camı, diğer komşu evlerin camına bakmaz. Hiçbir ev, başka bir evin güneş almasını engellemez. Safranbolu Evleri'nin tavanında ahşap oymacılığı sanatının incelikleri görülür.

Çatalhöyük, Konya ilinde yer alan tarihi bir mekandır. 2012 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınmıştır. Arkeo-lojik kazılar sonucu ortaya çıkarılan Ça-talhöyük, Anadolu'daki en eski yerleşim merkezlerinden biri olarak kabul edilir.

Geçmiş uygarlıklardan kalan kalıntı ve eserlere tarihi eser denir. Bizlere miras kalan tarihi eserler geçmişe ışık tutar.

Malabadi Köprüsü, Diyarbakır ilinde yer alan tarihi bir eserdir. Anadolu Türk beyliklerinden Artuklular döneminde 1147 yılında yapılmıştır. Bu eser, tarihin ilk taş kemerli köprüsü olarak kabul edilmektedir.

Galata Kulesi, İstanbul ilinde yer alan tarihi bir eserdir. Bizans İmparatorluğu tarafından 528 yılında inşa edilen kule, İstanbul'un önemli simgelerinden biridir. Geçmişte zindan, gözetleme kulesi gibi amaçlarla kullanılan yapı, günümüzde turistik amaçlı hizmet vermektedir.

Geçmişten bizlere kalan ve tarihi değer taşıyan eşyalar tarihi nesne olarak adlandırılır. Arkeolojik kazılar sonucu bulunan kılıç, vazo, takı, tarım aletleri gibi eşyalar tarihi nesnelere örnektir. Tarihi nesnelere taşınabilir oldukları için müzelerde koruma altına alınır. Tarihi nesnelere görmek isteyenler müzeleri ziyaret edebilir.

Osmanlı Devleti padişahlarından Fatih Sultan Mehmet'in tuğrası tarihi bir nesnedir. Padişahların imza yerine kullandıkları ve özel bir şekli olan mühre, tuğra adı verilirdi.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) savaşlar sırasında kullandığı kılıcı tarihi bir nesnedir. Günümüzde İstanbul'da Topkapı Sarayı'nda kutsal emanetler bölümünde sergilenmektedir.

Dinlenme, eğlenme, yeni yerleri görme, tanıma vb. amaçlarla geziye çıkan insanlara turist adı verilir. Turistler gezdikleri yerler hakkında bilgi sahibi olur ve kültürel birikimlerini artırırlar. Ülkemizdeki doğal varlıkları, tarihi mekanları, eserleri ve nesnelere görmek için her yıl çok sayıda insan turistik faaliyet yapmaktadır. Bu insanların önemli bir kısmı gittikleri yerleri turist rehberleri eşliğinde gezerler. Turist rehberleri yerli ve yabancı turistlere ülkemizin tarihi, kültürel ve doğal özellikleri hakkında ayrıntılı bilgi verir, turistlerin sorunlarının çözümüne yardımcı olur.